

Začínáme biodynamickou farmu

stěhování Saugeen River CSA na nové místo

Společně s Holly MacKay jsme měli pronajmutých deset akrů pro naše CSA na pozemku existující biodynamické farmy Michaela a Dorothea Schmidt-Ackerman. Jak zahrada postupně přerostla své hranice a množství potřebného kompostu se neúnosně zvětšilo, začali jsme přemýšlet nad tím, že je čas začít naši vlastní farmu.

V posledních šesti letech poskytovalo Saugeen River CSA čerstvou Demeter certifikovanou zeleninu pro 120 domácností v Durhamu, Caledonu, Guelphu a Richmond Hillu.

Společně s Holly MacKay jsme měli pronajmutých deset akrů pro naše CSA na pozemku existující biodynamické farmy Michaela a Dorothea Schmidt-Ackerman. Část hnoje z jejich stáda krav byl použit pro výrobu kompostu pro naši zahradu a my jsme na oplátku vyráběli kompost ze zahradního odpadu pro pastviny. Jak zahrada postupně přerostla své hranice a množství potřebného kompostu se neúnosně zvětšilo, začali jsme přemýšlet nad tím, že je čas začít naši vlastní farmu.

Koupě farmy

Naše pátrání jsme začali vyhledáním dobrého agenta s realitami, kterého bychom měli rádi a kterému můžeme věřit. Poté jsme na internetu nahlédli na web Home Across Canada. Specifikovali jsme hledání na okolí našeho stávajícího působiště a na cenovou úroveň, kterou jsme si mohli dovolit. Když jsme viděli něco, co nás zaujalo, oslovili jsme naši agentku a ona nám již zajistila více informací a domluvila schůzku. Co jsme hledali bylo bydlení pro jednoho člověka, dům, stodola, nějaké přístřešky, voda a podobně. Dívali jsme se také na přibližné rozměry, které jsme požadovali. Když jsme se kdysi přestěhovali do této oblasti, získali jsme si mapu půdy. V Grey County jsou malé kapsy s rozličnými druhy hlíny blízko sebe, takže dokud nebudeme přesně vědět, kde se daná farma nachází, mapa je nám vcelku k ničemu. Pokud jsme tedy navštívili potenciální farmu, vždy jsme s sebou vzali pár rýčů. Z umístění a topografie daného místa, podle druhu jednoletých a víceletých rostlin se dá o daném místě říci dost, nicméně pro jistotu je lepší chvíli chodit a kopat okolo, prohlížet a cítit danou hlínu. Věděli jsme, že chceme pěstovat zeleninu velmi intenzivně a tak jsme si chtěli být jisti, že budeme mít hlínu, která toto podpoří. Kdybychom koupili farmu s nekvalitní hlínou, například půdu se špatným odvodňováním, kamenitou, příliš písčitou či jílovitou nebo vyčerpanou, mohli bychom tam zápasit roky a pak to možná i vzdát. Konvertování farmy

Poté, co jsme našli místo, které splňovalo naše profesionální i osobní kritéria, bylo potřeba zjistit jeho aktuální stav. Původní 150 akrový pozemek byl rozdělen na tři padesáti-akrové lány. My jsme koupili prostřední díl a před koupí jsme se ujistili, že majitelé okolních dvou dílů nám budou ochotni jejich díl pronajmout. Myslím, že naše farma byla provozována podobně, jako mnoho malých rodinných farem v posledních desetiletích. Farma nebyla intenzivně využita po mnoho let. Před pár lety zde bylo několik krav, seno bylo sklíženo z většiny luk, ale ne každý rok z každého louky. Pár polí sloužilo nedávno k produkci obilí s malým použitím chemických hnojiv. Žádný, nebo velmi málo kompostu bylo dodáno polím po mnoho let. Některé z příznaků byly divizny, divoké mrkve a divoké jahody rostoucí všude okolo, takže i když jsme koupili místo s kvalitní hlínou, byly zde známky neplodnosti a chybějící biologické aktivity. Měli jsme spíše obavy z toho, že na farmě byly použity chemické přísady, než že se jedná o místo s dobrou hlínou, se kterou můžeme pracovat. Koupili jsme farmu na jaře 2001, ale smlouva nebyla uzavřena až do srpna. Jako podmínku při koupi jsme se dožadovali písemného prohlášení o všech chemických látkách použitých na farmě v posledních pěti letech, nebo více, pokud by věděli. To nám dalo přibližný obrázek kdy budeme schopni získat biodynamickou certifikaci. Země musí být tři roky bez použití nedovolených látek. Jedno pole z toho roku bylo žito s chemickým hnojivem a tak není toto pole certifikovatelné až do roku 2004. Na několika polích se senem byla chemická hnojiva použita před několika lety. Zbytek polí nebyl sprejován patnáct let.

Požádali jsme, zda můžeme udělat senoseč předtím, nežli nám bude pozemek patřit. Kosení nám tak dalo dobrou příležitost, metr po metru, cítit terén a vidět, která pole budou k čemu dobrá a protože na většině polí rostla tráva, rozhodli jsme se, že zde nezačneme produkovat před rokem 2003. Najali jsme člověka, který obdělával rovné plochy ofsetovými disky. Mysleli jsme, že bude lepší provzdušnit pole takto, než by udělal klasický pluh, stále jsme ale docílili efektivní zaorání trávy. Ještě jsme přesně nevěděli jak budou rozloženy zahradní plochy, ale prohlédnutí kultivovaných polí nám pomohlo v rozhodnutí. Země byla obdělána koncem srpna se záměrem zopakovat kultivaci ještě jednou před zimou, nicméně osm týdnů deště nám v tom zabránilo. Jedinou věcí, kterou jsme v roce 2001 ještě byli schopni udělat, bylo použití biodynamického spreje 500, pro posílení slabé biologické aktivity.

Přinášení zdraví zpět do země

Ještě předtím, než jsme začali kosení polí, jsme se museli rozhodnout, jak na farmu navrátíme úrodnost. Jedním ze základních biodynamických principů je vývoj každé farmy do soběstačného organismu, jdoucí ruku v ruce s úrodností. To znamená, že každá farma potřebuje mít odpovídající počet a druh hospodářských zvířat, která dodávají hnůj a pro tyto zvířata musí být vypěstováno odpovídající množství krmení. Volba tohoto vztahu mezi polem a zvířaty zahrnuje mnoho faktorů. Pro většinu farem, které se specializují na pěstování obilovin a zeleniny je díky jejich topografii a druhu

zeminy většinou nejvhodnějším centrálním dobyt看em kráva, jako druhý pak kůň. Farmy, které nejsou vhodné pro takovéto polní pěstování, pak často volí ovce nebo kozy. Pro mokré nebo lesní polohy je vhodné prase. Jak je každá farma většinou mixem mikroklimat, tak bude záležet na zvířecích druzích na farmě zahrnutých a jejich vzájemném vztahu. A protože se jedná o biologické vztahy vzájemného spoluzití, osobní přání a radosti farmáře hrající roli v rozhodování, jsou v pořádku, pokud jsou v souladu s hlavním přáním a radostí, kterou je zdraví země. Věděli jsme, že centrálním zvířetem a nositelem hnojiva na naší farmě bude kráva. Prasata, slepice a kačeny budou časem hrát svou vedlejší roli, v první řadě jsme ale potřebovali zjistit, kolik a jakých krav budeme potřebovat. S našim záměrem věnovat se intenzivnímu pěstování zeleniny jsme nechtěli krávy na mléko. Chtěli jsme vytrvalé, nenáročné plemeno s rohy, neboť rohy jsou důležitým aspektem biodynamické farmy. Rohy krav posilují spirituální jedinečnost farmy tím, že vylepšují kravské zažívání a tím pak jejich hnůj. Rozhodli jsme se pro Skotské Vysokohorské plemeno. Tento druh je dobře se pasoucí plemeno s dobrým oplodňováním a i když rostou pomalu, našim hlavním požadavkem na ně je, aby žraly a hnojily. Až bude naše stádo dost velké, budou nám také poskytovat hovězí.

Pro vypočítání kolik krav budeme potřebovat, jsme se nejprve museli rozhodnout jak budeme pole rotovat:

- 4.5 akrů polí pro zeleninu s vysokými nároky na hnojení a pro plodovou zeleninu
- 4.5 akrů polí pro zeleninu s menšími nároky na hnojení, byliny a květiny
- 4.5 akrů ladem s krycími plodinami
- 21 akrů senných luk
- 8 akrů trvalých pastvin
- 5.5 akrů potencionálních pastvin

Podle naší zkušenosti potřebujeme okolo patnácti tun kompostu z hnoje na jeden akr pro plodiny s vysokými hnojícími nároky a plodovou zeleninu a kolem tří tun pro louky každé tři roky. Zahrada je rozdělena na tři rotující části. Nejprve dostanou kompost plodiny s vysokými nároky na hnojení. Další rok nepůjde na toto pole žádný kompost a budou zde plodiny s nízkými hnojícími nároky. A pak má pole rok odpočinek - leží ladem. Ten je následován opět kompostem a plodinami s vysokými nároky. To znamená, že každý rok potřebujeme okolo 67.5 tun kompostu pro náročné plodiny a

21 tun pro senné louky, celkem je to 87.5 tun. Vypočítali jsme, že jedna dospělá horská kráva (malé plemeno), ustájená v zimě na šest měsíců, vyprodukuje okolo šesti tun kompostu, je-li dodáno patřičné množství podestýlky. Takže pro naše potřeby by mělo stačit patnáct krav. Otázkou je - jsme schopni jich tolik uživit? Nemáme rozhodně dostatek pastvin, zvláště, jsou-li chudé. Jedním z řešení je nechat je pást v ladem ležících částech zeleninové zahrady. Kvalita sena je také důležitým faktorem. Jeden a půl akru z každého pole sena a pastvin pro jednu krávu - s tím se dá začít, otázkou ale je, jak to půjde dohromady. Jedna z věcí, která v naší polní rotaci chybí je pole s obilím, které by nám poskytovalo materiál na podestýlku. Ve stodole máme dostatek slámy na více než tři roky, takže máme pár let k tomu, abychom rotaci našich polí doladili.

Toto byl obrázek našich dlouhodobých cílů. Teď nemáme dostatek financí na pořízení celého stáda najednou a budeme jej muset vybudovat postupně. Biodynamické zhodnocení zdravé farmy je pohled na to, zda je farma schopna soběstačně udržovat plodivost. Hnojení z venkovních zdrojů se považuje jako důležitá medicína pro farmu nemocnou a rotace, kterou jsem zmínil výše je vypočítána pro zdravou farmu. Naše farma, byla po léta obdělávána a sklízena bez dodání odpovídajícího množství živin zpět. Hlína byla hladová. Naštěstí, a my jsme za to velmi vděční, jsme zjistili, že v blízkosti naší farmy se nachází farmář, který nechtěl svůj hnůj. Představte si to! Nejednalo se o biofarmu, nicméně krávy, které tam byly pěstovány byly krmeny senem a dostávaly pouze limitované množství zrní. Toto byla ideální nezvyklá situace a my jsme se rozhodli jí využít. V srpnu 2001 jsme koupili 300 tun hnoje, který jsme připravili ke kompostaci. Ihned jsme do kompostu vložili biodynamické přípravky, které pomáhaly udržet zdravou dekompozici.

Příprava polí pro výsadbu

Takže, pole byla zdiskována v srpnu 2001. Na jaře 2002 jsme je zdiskovali ještě jednou. To vyrovnalo velké nerovnosti a umožnilo nám vjet na pole s s-kultivátorem. Poté jsme hlínu _sterilizovali_, což znamenalo, že jsme nechali jednoleté plevele vyklíčit a pak je zakultivovali zpátky do hlíny. Následovalo vykolíkování ploch produkční zahrady spolu s přístupovými cestami.

Věděli jsme, že chceme nasít krycí plodiny, což v naší oblasti znamená, že pokud to

nezvládneme před koncem srpna, nebudou před zimou dostatečně vyvinuté. Před osetím zahradních ploch jsme na ně také ještě chtěli rozhodit kompost. Abychom hlínu naburcovali, použili jsme 30 tun na akr polí, která budou v roce 2003 nést plodiny s vysokými nároky a 10 tun na akr pro pole s plodinami méně náročnými. Toto je mnohem více než by bylo použito na dobře rotované farmě, to ale není náš případ. Takto jsme spotřebovali všechnu kompost, který jsme měli. Zakoupili jsme 300 tun hnoje, jehož hmotnost byla na konci kompostování zhruba poloviční. Poté, co byl kompost rozhozen a zapracován do polí jsme opět aplikovali přípravek rohového hnoje 500 na všech polích. Dodáním přípravků na pole po aplikování kompostu bude biologický život v hlíně aktivnější a podpoří formování stabilnějšího humusu. Pokud bychom pak ihned hned nenaseli krycí plodiny, nechráněný humus by se mohl spálit.

Podle naší naplánované rotace a díky jedinečné možnosti nového začátku jsme si mohli vybrat plodiny pro krytí polí. Plochy, které jsme se chystali začít obdělávat brzy z jara 2003, jsme oseli ječmenem a polním hráškem. Zima je zahubí a my tak budeme moci začít dříve. Plochy, které budou použity pouze v průběhu roku 2003 jsme oseli sladkým žlutým jetelem. Plochy, které budou ležet v roce 2003 ladem jsme oseli žitem a vikev. Tyto krycí plodiny byly velmi úspěšné, tedy kromě jetele, který měl problém s horkým, suchým podzimem, který tady byl. Znovu jsme koupili 300 tun hnoje z blízké farmy a vytvořili z něj kompost, který budeme aplikovat na pole s plodinami s vysokými nároky v roce 2003 a na louky po prvním seně. Biodynamické přípravky byly opět vloženy do kompostových kup, aby pracovaly s teplem, které se v těchto kupách vytvoří.

Takže bude trvat dva roky příprav, nežli bude cokoliv vypěstováno pro lidskou spotřebu. A poté to bude ještě pár let, nežli se farma vyvine do úrovně vysoké soběstačnosti. To se může zdát jako dlouhá doba, ale pokud vezmeme v úvahu stáří Země, pak je 10 nebo 20 let pouze mrknutím oka. Je to vlastně úžasné, jak moc chce příroda produkovat, pokud se s ní rozhodneme spolupracovat správným způsobem. Nyní, když jsou naše pole pokryta sněhem, si země buduje touhu po novém růstu. Cítíme, že zemina je připravena k produkci jídla dobré kvality. A v průběhu let, snad ještě zvýšíme a pak udržíme kvalitu produktů, které dávají optimální zdraví a chuť lidem, kteří jsou s námi spojeni a podporují tuto část Země.

Napsal Cory Eichman, s laskavým osobním souhlasem autora přeložil Petr Vaněk (petr@biodynamika.cz). Tento článek vyšel ve Stiring Thoughts (magazínu Společnosti pro biodynamické farmaření a zahradničení v Ontariu) na jaře 2003.